

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: **Róbert Oszkár**

Cím: **Bécs megelőzi Budapestet a dunai kikötővel**

Forrás: **Vallalkozók Lapja**

Bp.

1916. X. 1.

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tárgy

385.614

Hely

Idő

"1916"

Személy

Hely

385.614.1916

Bécs megelőzi Budapestet a dunai kikötővel!

— Hoszpótzky miniszteri tanácsos nyilatkozata. —

A főváros tanácsánál szeptember hó végén értekezlet volt a dunai kérdésekben. Az értekezletnek különleges érdekességet adott, hogy a kereskedelmi miniszterium elszőn képviseltette magát a főváros kikötőépítési bizottságában. A bizottság már évek óta tart, a miniszterium azonban érthetetlen módon csak most nyilatkozott hajlandónak arra, hogy abban képviseltesse magát. A miniszteriumot Hoszpótzky Alajos miniszteri tanácsos, képviselte az értekezleten, amely elhatározta, hogy a Duna-konferencia határozatai alapján felterjesztést intéz a kormányhoz és abban kifejtji, hogy melyek a magyar részről megvalósítandó feladatok. A szükséges műszaki munkálatok közt első helyen áll a medermélyítések foganatosítása. Értesülésünk szerint a Duna-konferencián történt megállapodáshoz híven a felterjesztésben a medernek mindenütt 3 méterre való kimélyítését javasolják. Ez jelentékeny munkát ró a vízügyi hatóságokra. A Középdunán és az Aldunán, kivált a moldva—turnszeverini zuhatagos szakaszon nagy és költséges munkálatok várnak elvégzésre. Ezenkívül hangsúlyozni fogja a felterjesztés annak a szükségét is, hogy mindenütt, ahol a vasut vizzel találkozik, megfelelő kikötő- és rakodóberendezések létesítendők. Nagy fontosságot tulajdonítanak a pozsonyi tén kikötő további kiépítésének és Komáromot is vízi forgalmi csomóponttá akarják emelni. Es természetesen a budapesti kereskedelmi kikötő megépítésének sürgősségét is kellően kifejezésre fogják jut-

tatni.

Ma, amikor még a felterjesztés sem készült el, igazán korai kombinációkba bocsátkozni afelől, hogy a benne kijelölendő feladatok közül melyeket fog megvalósítani a kormány és mely időpontban. A Duna-kérdést a háború vihara vetette felszínre, de sajnos, tartani kell attól, hogy ugyancsak nagyrészt a háború miatt csak sokára válthatják valóra a munkálatok terveit. Különösen a budapesti kereskedelmi kikötő ügye fogja erősen megsínyleni a szűkös anyagi viszonyokat. A kikötő, mint ismeretes, két részből fog állani. Az egyik rész a soroksári Duna-ág balpartján épül városi pénzen; itt csak a partbiztosítási munkálatok elvégzése hárul a kormányra. A másik és nagyobb kikötőrész a Csepelsziget felső csúcsán fog épülni és ez tisztán állami pénzen létesül. A főváros és a pénzügyminiszterium takarékosági politikája mellett csak nehezen remélhető, hogy a két kikötőrész a közel jövőben megépülhessen. A fővárosi kikötőrész megépítését az is gátolja, hogy a partbiztosítási munkák technikai okokból megrekedtek és úgy tudjuk, hogy ez előmunkálatok elvégzése az eddigi munkálatok között legalább két évet vesz igénybe.

Tehát a mai helyzetben anyagi és technikai okok hátráltatják a kikötő létesülését. A kormány ugyan törekszik méltányolni azt a tendenciát, hogy a kikötőépítésre feltétlenül kell pénz, mert a gyors megépüléshez hatalmas gazdasági érdekek fűződnek, de így is kétséges, vajon rászánja-e magát arra, hogy meg hozza az áldozatokat a bécsi dunai centrum megelőzésére. A kormány nem szívesen huzna

ujjat Béccsel, azonkívül akad olyan hír is, hogy bizonyos agrárius befolyások érvényesülnek a dunai kérdéseknek elposványosítása céljából. Másrésztől személyi háttérű mendedmondákat portálnak a kikötőépítés akadályául. Hírünk van arról is, hogy a tervek körül támadtak bonyolult nézeteltérések, különösen a kikötő kijaratai dolgában. Az a verzió is tartja magát, hogy vasuti vezető körökben nem jó szemmel néznék a vízi konkurrenciát. A kikötő építése ügyében kérdést intéztünk Hoszpótzky Alajos, kereskedelmi miniszteri tanácsoshoz, aki több mint két évtizede nagy ügyszeretettel foglalkozik a kikötő terével. A miniszteri tanácsos ur a következőket mondotta nekiünk:

— A budapesti kereskedelmi kikötő ügye jelenleg abban a stadiumban van, hogy az ahhoz szükséges mintegy 1 millió négyzetölnyi terület kisajátítása, amely már két év óta folyamatban van, most befejezéshez közeledik. Az ezen kisajátítás alapjait szolgáló tervek szerint a Csepelsziget felső csúcsa vetetnek igénybe. A soroksári Duna-ág felső torkolati részében nagy hajóforgalom lévén várható, a hajóutnak letesítése vegett egy 120 m. széles és 2½ m. mély vezérarok kotrása szükséges. Az ezen kotrás által nyert anyaggal az összekötő hidot egészen a gubacsi gatig elvonuló és még ma is többnyire Duna-medret képező területnek feltöltése van folyamatban. A feltöltés által egy 5 m. magas és 120 katasztrális hold nagyságu terület képződik, amely átrakodásra kiválóan alkalmas, mert egytelől a Dunaparton van, másrésztől pedig vasuti vágányokkal is könnyen megközelíthető.

Az 1914. évi július havában tartott fővá-

rosi közgyűlés határozata szerint a főváros hajlandó lenne ezt a feltételt, melyet elkészült, átvenni és azt a saját költségén átrakodó berendezésekkel, nevezetesen tárházakkal, raktárakkal, vágányokkal és darukkal ellátni. Ez eddig azért nem történt meg, mivel a kotrási munkák vállalkozója, a Magyar Építő Részvénytársaság kénytelen volt a hadvezetésnek rendelkezésre bocsátani kotrógépeit és egyelőre alig is van kilátás, hogy azokkal teljes üzemben dolgozhassék. Amint azonban a terület felkotrásai munkálatai elkészülnek, a főváros akadály nélkül megkezdheti az említett építkezéseket. A kotrási munkák befejezésére, amíg a háboru tart, határidőt nem lehet jósolni.

Remélem egyébként, hogy a lefolyt dunai konferencia a kikötő eszméjének megvalósulását siettetni fogja és végkép megéri. Hogy a csepelszigeti nagy építómunkát mikor kezdhetjük meg, arról ma még semmi konkrétummal nem rendelkezem. De a megépítés annál sürgősebb, mert különben Bécsben megelőznek és ha Bécsben teljesen berendezett, tökéletes kikötő fog rendelkezésre állni, akkor mi már hiába erőlködünk.

A miniszteri tanácsos ur nyilatkozatából tisztán kiolvasható, mennyire megfeneklett a kikötő ügye és hogy nálunk, ahol gazdaságpolitikai téren oly nagy a koncepció-szegénység és érzéketlenség, mennyire nem képes érvényesülni az aktuális gazdasági érdekeknek az a nagy követelménye, hogy a kikötő a lehető leggyorsabban megépüljön. Apró mellékmomentumok, mint néhány kotrógép, amelyet a hadvezetésnek rekvirált, már akadály lehet

egy ilyen nagy gazdasági fejlődést ígérő intézmény létesítésének. Ezek az érvek annyira kisserűek, hogy alig reménykedhetünk a kikötő ügyében. Az agrárius okvetetlenkedésekre pedig válaszul nemrégiben közölte a Vállalkozók Lapja B a l k á n y i Béla talpraesett fejtegetéseit, melyekből kétségtelenül kitűnik a dunai hajózás fejlesztésének nagy nemzetgazdasági haszna. A vasuti politikának sem kell tartania a vízi konkurenciától, hiszen épen az a cél, hogy harmonikus együttműködéssel biztosítsák az ország nagyobb gazdasági boldogulását.

H o s z p ó t z k y miniszteri tanácsos nyilatkozatának végén maga is rámutat a késlekedés rendkívül káros voltára, szíveleljék meg ezt és hozza meg a kormány és a főváros a szükséges anyagi áldozatokat, amelyek a jövő gazdasági eredményeiben busának fognak gyümölcsözni. Ha a kikötőt tényleg gyorsan akarják megépíteni, lássanak hozzá azzal az eltökéltséggel, hogy a fontos cél mellett sem személyi vagy érdekköri tekintetet, sem technikai akadályt egyáltalán nem ismernek. Stílust és lendületet kell végre belevinni ennek az ügynek kezelésébe s akkor nem rekedhet meg sem pénzügyi, sem technikai vagy más zátonyokon. Mint a Goethe ügyefogyottasági nagyságának szellemét s igazán nevetéses, hogy kicsinyes okokból nem bírnak most vele. Ha a dunai centrum Bécsben lesz, ne Weisskirchnert, hanem csak saját hanyagságukat és tehetetlenségüket okolják érte!

Róbert Oszkár.